

A TORDAI HASADÉK

Erdélyi népmonda nyomán

Nagy harcot vívott László király Erdélyben a kunok ellen, s egyszer Torda mellett nagy vereség érte. Futott a magyar sereg, futott maga a király is. Ott vágattak a Torda feletti hegyélen, elől a magyarok, nyomukban mindenütt a vérszomjas kunok.

Hátrapillant Szent László, s hát látja, hogy a kunok annyira a nyomába értek, hogy fejszékkel csaknem levághatják.

Ekkor a király felsóhajt, és imával fordul az egek Urához:

– Szabadíts meg, Uram, éretted harcoltam! És íme, Isten meghallgatta imáját, csodát tett! Ahogy hajdan Mózesnek a Veres-tengert kettéválasztotta, úgy repesztette ketté a hegyet Szent Lászlónak. Rettenve rántották vissza lovukat a kunok, mert egy szempillantás alatt a király és köztük toronymagasságú üreg tátongott.

A király lova patkójának helyét még évszázadok múltán is jól látták, és az arra járóknak mindig mutogatták.

SZENT LÁSZLÓ PÉENZE

Erdélyi népmonda nyomán

Egyszer a kunok nagy sereggel megrohanták Kolozsvár falait, és már erősen szorongatták a várost. Amikor Szent László király ezt meghallotta, tüstént hadat kiáltott, és erős sereggel megtámadta a kunokat. Hullott a pogány, mint a fű a kaszás előtt, s aki tudott, lóhalálában menekült a magyarok elől. A magyarok pedig vágták, kegyetlenül aprították a menekülőket. Ekkor a kunok vezére hirtelen kibontotta az iszákját, ki a tarisznyáját is, s mintha magot vetne, a sok aranyat az üldöző magyarok elé borította. Erről példát vettek a többi kunok is, csak úgy szórták az aranyat, hogy a magyarokat megállítsák, és életüket megtartsák. Jól számított a kun vezér! Amikor a magyarok a sok kincset meglátták, egymás után leugráltak a lóról, és kapkodták fel az aranyat. Megfeledkeztek a dicsőségről meg a kunok üldözéséről,

csak a kincsre gondoltak. László király egy ideig biztatta a vitézeket, hogy folytassák az üldözést, de hiába, mert a kincsvágy még a királyi szónál is hatalmasabb volt.

Ekkor a szent király Istenhez fordult segítségért:

– Uram, te segíts meg, éretted harcoltam! És íme, csoda történt: Isten a sok aranyat, amit a kunok a földre szórtak, mind kővé változtatta! Azon a vidéken sokáig mutogatták az aranyból lett köveket, amiket a nép Szent László pénzének nevezett.

Forrás: Lengyel Dénes: Régi magyar mondák, Móra F. Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest, 1972